

Egyszerű HTML5 weboldalak készítése (GKxB_INTM049)

Dr. Hatwágner F. Miklós

Széchenyi István Egyetem, Győr

https://github.com/wajzy/GKxB_INTM049.git

2019. november 22.

- feldolgoztathatunk a szerver oldalon (most ez lesz), vagy
- JavaScript programmal a kliensen.

Űrlap vezérlők a <form> elembe ágyazva használhatók. Legfontosabb attribútumai:

A szerver oldali feldolgozó script URL-je

Hova töltse a szervert választás (_blank, _self (alapért.), _parent, ...)

Ne végezzen input ellenőrzést a böngésző

Korábban megadottak alapján kiegészíti az adatokat (on (alapért.), off)

get

Alapértelmezett. URL lekérdező karakterláncában továbbítja az adatokat.

- Az URL betehető a könyvjelzők közé, és
- a böngészőben is könnyen szerkeszthető

post

HTTP tranzakcióként továbbít.

- Nincsenek méretkorlátok (URL hossza korlátozott, \approx 2000 karakter)
- Fájlok csak így továbbíthatók
- A böngészőben nem látszik, de ettől még **nyílt szöveg**ként továbbítják a hálózaton!

`enctype` (type of encoding)

Meghatározza a küldött adatok kódolását. Kötelező megadni, ha a `method` attr. értéke `post`. Lehetséges értékek:

`application/x-www-form-urlencoded`

Alapértelmezett. Minden szóközt és speciális karaktert helyettesít.

`multipart/form-data`

Fájlok küldésekor kell használni.

`text/plain`

Csak a szóközöket helyettesíti.

A legtöbb vezérlő az `<input>` elemmel hozható létre, pl. egy számbeviteli mező néhány attribútuma, és hatása:

`type`

number, számbeviteli mező létrehozása

`name`

A szerver oldalon ez lesz az adat *kulcsa*

`min`

A legkisebb bevihető érték

`max`

A legnagyobb bevihető érték

`step`

Ennyit változtatnak a léptetőgombok/kurzurvezérlő nyilak az értéken, ennyi többszöröseit lehet megadni, illetve ha értéke *any*, akkor bármilyen racionális szám megadható

`required`

A mező kitöltése kötelező

Űrlapbeküldő gomb: `<input>` elem

- `type="submit"`
- `value` attr. adja meg a gomb feliratát

Cimke létrehozása vezérlőhöz: `<label>` elemmel. A címke-re kattintva a vezérlő is aktiválódik (pl. rádiógombnál kiválasztás). Kapcsolat címke és vezérlő között:

- vezérlő a címke belsejébe ágyazva
- a címke `for` attribútumában megadható a vezérlő id-je

Vezérlők logikai csoportosítása: `<fieldset>` elemmel
Csoport feliratának megadása: `<legend>` elemben

Adja meg egy háromszög oldalhosszait!

A:

B:

C:

urlap1.html (urlap1.php)

```
8  <form action="http://xenia.sze.hu/~wajzy/html/urlap1.php">
9    <fieldset>
10      <legend>Adja meg egy háromszög oldalhosszait!</legend>
11      <div><label>A: <input name="a" type="number" min="0"
12        step="any" required="required" /></label></div>
13      <div><label for="b0oldal">B: </label>
14        <input id="b0oldal" name="b" type="number" min="0"
15          step="any" required="required" /></div>
16      <div><label>C: <input name="c" type="number" min="0"
17        step="any" required="required" /></label></div>
18      <div><input type="submit" value="Számolás" /></div>
19    </fieldset>
20  </form>
```


A legtöbb vezérlő az `<input>` elemmel és annak `type` attribútumával állítható elő. Az összes vezérlővel használható főbb attribútumai:

`autocomplete`

Automatikus kiegészítés a korábban begépelte tartalom alapján. (on, off)

`autofocus`

Oldalbetöltés után automatikusan fókuszbba kerül

`disabled`

Letiltott vezérlő

`form`

Ha a vezérlő nincs `<form>` elembe ágyazva, akkor annak `id`-je alapján logikailag összekapcsolható vele.

id

A vezérlőt egyedileg azonosítja a **kliens** oldalon (pl. JavaScript programokban)

name

A vezérlőt azonosítja a **szerver** oldalon (kulcs)

readonly

Csak olvashatóvá teszi a vezérlőt

required

A mező kitöltése kötelező

value

A vezérlő értéke

Egysoros szövegbeviteli mező: `type="text"` (alapértelmezés)

`list`

Egy `<datalist>` elem (ajánlatok legördülő listája) id-jét tartalmazza

`maxlength`

A begépelhető karakterek száma

`pattern`

Reguláris kifejezés az érték ellenőrzéséhez. Hiba esetén a `title` értéke magyarázza az elvárt formátumot.

`placeholder`

Helyőrző, ami az első karakter begépeléséig segít a felhasználónak, pl. „A rendszámot kötőjel nélkül, nagybetűkkel adja meg!”

`size`

A vezérlő szélessége átlagos karakterszélességben mérve (CSS jobb)

A `<datalist>` elembe `<option>` elemek ágyazhatók, melyek gépelést segítő legördülő lista elemeiként jelennek meg.

A (`<select>` elemben is használható) `<option>` attribútumai:

attribútum nélkül

Az elem tartalma jelenik meg a legördülő listában, és ezt továbbítják a szervernek is

label

A listában egy rövidebb szöveg jelenhet meg, mint az elem értéke

selected

Kiválasztottá teszi az elemet az oldal betöltésekor (csak `<select>`-nél)

value

Ha megadják, ennek tartalmát küldi a szervernek (vagy másolja a szövegmezőbe), nem a megjelenő szöveget

Reguláris kifejezések dióhéjban

Általános forma: `/minta/módosítók`

Input ellenőrzésre csak a minta szolgál; ha a vezérlő értéke nem illeszkedik az általános mintára, az űrlapot nem lehet beküldeni.

- Az általános karakterek önmagukat reprezentálják.
- A metakarakterek önmagukban is halmazt vagy vezérlőjelet testesítenek meg, pl. `\d` a számjegyek, `\s` a fehér karakterek, `\n` az újsor, stb.
- Halmaz elemei közül elég egynek illeszkednie, pl. `[abc]` elfogadja az abc első három betűje közül bármelyiket.
- Halmaz intervallummal is megadható, pl. `[a-z]` a kisbetűk halmaza, de a két módszer kombinálható is, pl. `[a-zA-Z]` a betűk halmaza.
- Az `[^abc]` minden jelre illeszkedik, ami nem a, b, és c.
- Alternatívák is létrehozhatók `(a|b)` formában.

Mennyiségek szabályozása

- $n+$ legalább egy előfordulást vár el
- n^* 0 vagy több előfordulást követel
- $n?$ 0 vagy 1 előfordulás
- $n\{X\}$ pontosan X előfordulás
- $n\{X,Y\}$ legalább X , legfeljebb Y előfordulás
- $n\{X,\}$ legalább X előfordulás

Pl. egy rendszámot ellenőriz a $[A-Za-z]\{3\}-\backslash d\{3\}$ minta. [További minták.](#)

További részletek

Név: Neptun kód: Kedvenc böngészőprogram: Név: Neptun kód: Kedvenc böngészőprogram: Név: Neptun kód: Kedvenc böngészőprogram:

urlap2.html (urlap2.php)

```
9      <div><label>Név: <input name="nev" type="text" size="32"  
10        placeholder="Pl. Dr. Prof. Remek Elek" required="required" />  
11      </label></div>  
12      <div><label>Neptun kód: <input name="neptun"  
13        pattern="[a-zA-Z0-9]{6}" maxlength="6"  
14        title="a kód pontosan 6 alfanumerikus jellel áll" />  
15      </label></div>
```


urlap2.html (urlap2.php)

```
16 <div><label>Kedvenc böngészőprogram: <input name="bongeszo "  
17     list="programok" /></label></div>  
18 <datalist id="programok">  
19     <option value="ie" label="MS□Internet□Explorer">  
20         Microsoft Internet Explorer</option>  
21     <option value="edge">Microsoft Edge</option>  
22     <option selected="selected">Google Chrome</option>  
23     <option>Mozilla Firefox</option>  
24     <option>Apple Safari</option>  
25 </datalist>
```

Jelszóbeviteli mező: `type="password"`

Nagyon hasonló a text típushoz, de a karaktereket „elrejtí” (viszont **nem titkosítja!**)

Színválasztó: `type="color"`

A `value` értéke `#RRGGBB` formátumú.

Dátumválasztó: `type="date"`

A `value` értéke `éééé-hh-nn` formátumú. Használhatóak még a `min`, `max` attribútumok.

Dátum és időválasztó (időzóna nélkül): `type="datetime-local"`

A `value` értéke `éééé-hh-nnTóó:pp` formátumú.

E-mail cím megadása: `type="email"`

Automatikusan ellenőrzi formailag. Több cím is megadható vesszőkkel elválasztva, ha megadják a `multiple` attribútumot.

Rejtett mező: `type="hidden"`

Egyáltalán nem jelenik meg, de egy (pl. JavaScript kóddal előállított) kulcs (`name`) - érték (`value`) pár felküldhető a szerverre.

Fájlok feltöltése: `type="file"`

Több fájl feltölthető a `multiple` attribútum megadásával. Korlátozható a tallózható fájlok köre, pl. `accept=".jpg"` csak JPEG fájlokat enged, egy MIME-típus, mint pl. a `accept="video/*"` mindenféle videót, stb. Korlátozható a fájlok mérete is:

```
<input type="hidden" name="MAX_FILE_SIZE" value="méret" />
```

A kódolás típusa legyen `enctype="multipart/form-data"`, a HTTP metódus `method="POST"`!

Béviteli mezők - Chromium

Béviteli mezők

file:///home/wajzy/Doku...

Jelszó:

Kedvenc színe:

Születési dátum: 1978. 12. 02.

Vizsga kezdete: 2020. 01. 06. 10:00

Elsődleges e-mail cím: miklos.hatwagner@sze.hu

További e-mail címek: hatwagnf@sze.hu, miklos

Képek: Fájlok kiválasztása cat.jpeg

Beküldés

urlap3.html (urlap3.php)

```
8  <form action="http://xenia.sze.hu/~wajzy/html/urlap3.php"
9      enctype="multipart/form-data" method="post">
10     <div><label>Jelszó: <input name="jelszo" type="password"
11         maxlength="16" required="required" /></label></div>
12     <div><label>Kedvenc színe: <input name="szin" type="color"
13         value="#FF0000" /></label></div>
14     <div><label>Születési dátum: <input name="datum" type="date"
15         min="1900-01-01" max="2020-12-31" /></label></div>
16     <div><label>Vizsga kezdete: <input name="datumido"
17         type="datetime-local" /></label></div>
```

urlap3.html (urlap3.php)

```
18      <div><label>Elsődleges e-mail cím: <input name="e-mail"
19          type="email" /></label></div>
20      <div><label>További e-mail címek: <input name="e-mailek"
21          type="email" multiple="multiple" /></label></div>
22      <input name="rejtett" value="titok" type="hidden" />
23      <input type="hidden" name="MAX_FILE_SIZE" value="1000000" />
24      <div><label>Képek: <input name="kepek[]" type="file"
25          multiple="multiple" accept="image/*" /></label></div>
26      <div><input type="submit" value="Beküldés" /></div>
27  </form>
```

Készítse el az alábbi űrlapot! ([urlap4.html](#))

Az adatokat küldje a `http://xenia.sze.hu/~wajzy/html/urlap3.php` címre!

Adja meg kedvenc filmjének adatait!

Cím:

Megtekintés tervezett időpontja:

Játékidő (perc):

Borító: Nincs kijelölve fájl.

A szerver a következő kulcs-érték párokat kapta a HTTP tranzakció során:

```
Array
(
    [cim] => Toy Story 4.
    [vetites] => 2019-11-24T20:00
    [jatekido] => 100
    [MAX_FILE_SIZE] => 1000000
)
```